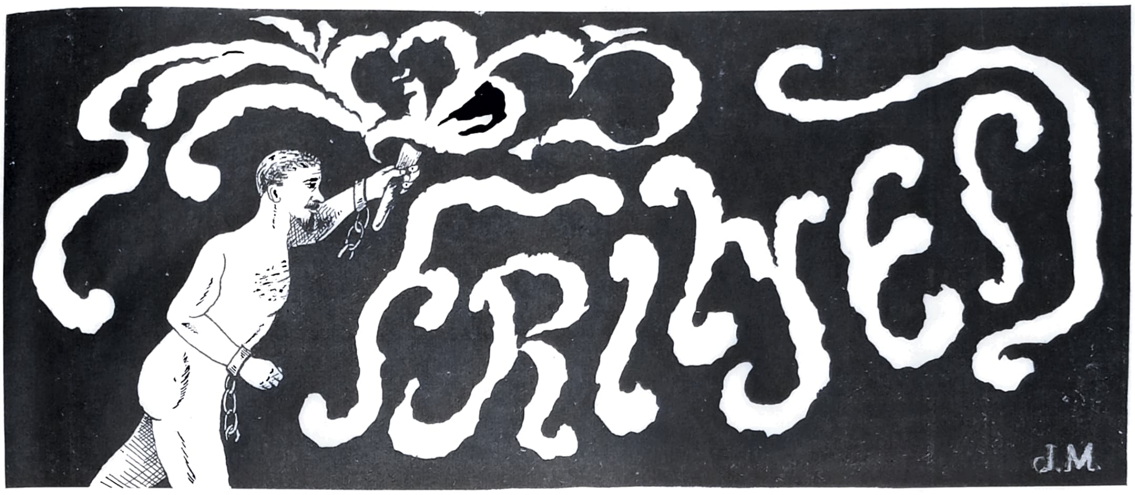

Anarkistisk Organ for Skandinavien.

Udgivet af anarkistisk Forening. — Redaktør: Johs. Mortensen.

1,20 aarlig. | **Februar 1909.** | **10 Øre pr. Nr.**

Slaverne.

—o—

Slaverne træler for dagligt brød,
og Slaverne de er mange.
De haker og borrer i jordens skjød,
i grubernes mørke gange.
Dybere, dybere, lag for lag,
uden et solglimt den lange dag.

Kvinder og mænd bag fabrikens mur
slides ihjel som maskiner.
Den forpestede luft og hjulenes durr
alt livsmod tildøde piner.
Og lønnen de faar er armod og savn
og længsel foruden grændse og navn.

Slaverne træler paa **andres** jord
og tror, at saa **skal** det være,
og lever af smuler fra rikmands bord
og præsternes gudelære.
Taalmodig er slaven, og gud er god,
han mætter de rige med slavens blod.

Slaverne træler for dagligt brød,
og slaverne de er dumme.
De lever sit Liv i armod og nød
og lider taalmodigt og stumme,
med sjælen forgiftet af præstedigt
faar slavelænkerne navn af pligt.

Slavende brødre, forstaar I ej,
I ejer en voldsom **magt,**
om I vælger frihedens gyldne vej
og tramper, som mænd i takt.
Op slaver! Og styrter i gruset ned
alter og **trone** og **guldkalven** med.

Frithjof Werenskjold.

ANTON NILSSON.

ALGOT ROSBERG.

Socialisterne før og nu.

—o—

Omtrent samtidig med, at første Nummer af dette Blad udkom, dannedes i København en ny Organisation, „Syndikalistisk Forbund", hvis Formaal er at samle alle Revolutionære til fælles Kamp mod det kapitalistiske Samfund.

Forbundet har udarbejdet et ret udførligt Program, der viser, at Syndikalisterne først og fremmest er antiparlamentariske og antimilitaristiske.

Et Tilfælde, der ser ud som en Tanke, har villet, at „Syndikalistisk Forbund" er kommet til Verden paa samme Tid, som Forberedelserne til Valggøglet har været i fuld Gang i alle borgerlige Lejre: hos Højre, Venstre og Socialdemokratiet.

Medens dette reaktionære Trekløver indbyrdes kives og slaas om Stemmekvæget, hærgende Byens Befolkning gennem den kapitalistisk-socialdemokratiske Presses galopperende Valgsot, virker det som en Befrielse at gøre sig bekendt med det nye Forbunds Programpunkter angaaende Parlamentarismen, hvori udtales, at den faglige Bevægelse bør frigøres for al Forbindelse med den kommunal- og rigsdagspolitiske Virksomhed, for at Arbejderne kan ledes bort fra Troen paa Parlamentarismen, som er Samfundets Sikkerhedsventil. Ligeledes agiteres der for, at Arbejderklassen erhverver Forstaaelsen af, at Magten ligger i det økonomiske Liv, og at man derfor, i Stedet for at øde Kræfterne paa den Økonomiens Skygge, som Parlamentarismen er, stiller Kravene direkte gennem Fagorganisationerne.

Denne Tale lyder foreløbig sælsom og uforstaaelig for Arbejderflertallet, der i denne Tid gennempiskes af „Socialdemokraten"s Valgrummel, og som Dag ud og Dag ind fyldes myriadevis med smittefarlige Valgbakterier, udklækkede paa Laboratoriet i Farimagsgade.

Ikke al Tid har Socialismens Talsmænd staaet paa den demagogiske Valgillusions bedrageriske Standpunkt. For godt og vel en Menneskealder siden var Socialismen, som nedenstaaende Linjer viser, en ren økonomisk Bevægelse.

Efterfølgende sandhedstro, antiparlamentariske Indlæg er skrevet i „Anarkisten", December 1907, af den kamæleonske, for Tiden socialdemokratiske *Elisabeth Jørgensen* og lyder med denne Artikels Overskrift saaledes:

> Det er nu 35 Aar siden, at „Internationale", forsamlet til Kongres i London, vedtog at deltage i det parlamentariske Lovgivningsvæsen og opfordrede Arbejderne i alle Lande til at støtte sig.
>
> Hidindtil havde den Kamp, Internationale havde ført, været en ren revolutionær økonomisk Kamp af de forenede internationale Arbejdere mod den internationale Kapital.

Hele Lande var bleven vakt, store Arbejdermasser, der taltes i Ti- og Hundredtusinder, tilsagde hinanden deres Støtte, i Italien havde man endda følt sig saa sikkert, at man i to Byer brændte Skatteprotokoller og Lovbøger og erklærede Jorden og alle Redskaber for fælles Eje.

Regeringen rasede, dømte og deporterede, men kunde ikke tilintetgøre denne Bevægelse, der strakte sig fra By til By, fra Land til Land, uden nationale Skilninger eller Tvistspørgsmaal.

Saa kom Ordren fra London. Arbejderne, i hvert Fald en stor Del af dem, fulgte Parolen, og lad os nu se Resultatet.

Den unge, stærke, begejstrede Bevægelse, der, bygget paa international Basis, hastede fremad mod den sociale Revolution, ser vi nu splittet og delt i smaa nationale Foreninger med nogle meget store Ledere, der endog paastaar ikke at ville vige tilbage for at slaa andre Landes Arbejdere ihjæl.

Og som Formen er skiftet, saaledes har ogsaa Maalet forandret sig.

„Fuldstændig Frihed, aandelig som økonomisk," var 60-ernes Løsning, nu er Maalet: Politisk Magt og Statens Overtagelse af al Produktion.

Om den sociale Revolution er der aldrig Tale, højst ymter man lidt om engang at købe Kapitalisterne ud, for at de ikke skal kunne kunkurrere med Statsmonopolerne.

Og imens sulter Arbejderne; „vent bare, til vi bliver Flertal i Rigsdagen," siger Lederne, „man kan ikke opnaa alting paa en Gang. Nu har vi siddet 30 Aar og endnu ikke udrettet andet end at lave Husmands- og andre Love i Kapitalisternes Favør, saa kan I nok forstaa, at det varer et godt Stykke Tid endnu, inden I faar noget. Vent dog, til vi bliver Flertal, saa omformer vi hele Samfundet."

Men i den finske Rigsdag er Socialdemokraterne Flertal, de kan gennemføre hvilken Lov det skal være, selv en som Privatejendommens Afskaffelse; men er der nogen, der har hørt, at de har gjort det?

Social-Demokraterne ejer Flertal i Rigsdagen og kan tiltrods for det intet gøre, det er den store Sandhed, de nu selv har givet Bevis for, og som vi længe har vidst.

Kapitalen, ikke Rigsdagen, bestemmer de økonomiske Tilstande i et Land, og selv om demokratiske Rigsdagsmænd sad inde med al den politiske Magt, der eksisterer, kunde de ikke bringe Kapitalisterne til at stjæle en Øre mindre fra Arbejderne.

Kun en stærk økonomisk Bevægelse, en Fagforeningsbevægelse, der, befriet for al Tvang og alle politiske Spekulationsmagere udelukkende forfægter Arbejdernes Krav, en Bevægelse, som ler ad alle Voldgiftsdomstole og „Beskyttelseslove", og som spænder fra Land til Land, kan befri Arbejderne for det Uhyre, som nu udsuger deres Liv og Blod.

E. J

Dynamitarderna.

—o—

Slutakten i dramat, som begynte med bombens slungande i Malmö hamn, har i dagarna utspelats inför högsta domstolen i Stockholm. Utslaget skiljde sig i så måtto från underrätternas därigenom att Rosbergs dödstraff slogs ned till livstids straffarbete. Nilssons dödsdom blev emellertid stadfästad. Han väntar nu det slutliga svaret från konungen, som nu har hans öde i sina händer.

Vi utomstående kunna diskutera om lifstids straffarbete är att föredraga framför döden. Men den tanken bär ju dem „att så länge det finns liv finns det hopp." Hoppet om befrielse en gång är den stråle som lyser upp och lättar mörkret i den gråa fängelsecell, som skall sluka deras liv, minut för minut, timme för timme, dag för dag, år för år. I förtvivlan skola de slå sina pannor mot de tjocka murarna, de skola riva händerna till blod i vanmäktiga försök att bryta sig ut — men väggarna äro fasta, järndörren är väl tillbommad och utanför höres vaktens tunga steg. I några år orka deras hjärnor kanske arbeta med tankar om befrielse, deras kroppar kunna kanske hålla sig obrutna, men till slut måste de ta knäcken, till slut måste deras hjärnor tömmas på hvarje gnista förnuft deras ögon bli glanslösa och själstomma som djurs.

Och vi skola glömma dem och deras namn, när våra sinnen fyllts av nytt stoff, som lagrat sig över det gamla. Men nej, det får ej, det kan ej ske. Vi kunna ej glömma deras handling, deras stora offer i den sociala kampen.

De som satt till sina liv för höga ideer kunna icke annat än dagligen förnya sig för vår själs ögon, sporrande när viljan slappnar, manande när handlingslusten vill somna in. En bombs knall flyktar icke bort som ett tomt ljud, den darrar länge och finner goda ekon i bröst som pressats ihop av det nutida samhällstrycket. Den ljuder med det revolutionära proletariatets samlade skri, den är signalen som kallar till arbetet, till den sociala revolutionen.

Massan for upp med sömndruckna ögon vid Malmöbombens knall. Men snart föll den åter i dvalan. Du tröga, dumma, stora massa, behöver du flera skrällar för att resa dig upp, måste du se flera offer pinas ihjäl för att förstå att solen är uppe? Den kämpar väl ännu med blodröda moln för att komma fram, men snart har ljuset brutit sig igenom.

Är du då klarvaken och redo för den sista, stora striden?

E. L—m.

❦

At krybe for Loven betragtes som en Dyd.
Krapotkin.

Himmel — Helvede.

(Menneskers tro og begrep.)

—o—

Trods nutidens sprædning av fritænkers litratur i tidsskrifter, brochurer og flyveblade og ved avholdelser av foredrag av de i de senere aar dannede fritænkerske organisationer, hvortil folket indbydes og da særlig de, der forsvarer eksistensen av en „himmel" — og et helvete — er der tusinder, der ennu tror og i fantasien utstyrer og giver stederne form, det enne sted et glædens og salighetens, hvor ingen sorger findes, der er gater av „guld", „sølv" og „ædle stene", hvor man samles med treenigheten „Gud", „Sønnen" og den „Heliaand"; et sted, hvortil menneskeslegten i aartusinder har higet med sin heteste længsel, som de fremdeles hiker efter at naa for at forgape sig i de opfantaserte herligheter. Veien, som fører dit, er troen, en betingelsesløs tro paa „dogmer".

Likesaameget som de længter at naa himlen, lever de i forfærdelse for det andet sted — helvete, hvor djævelen med sine engle residerer; her er synden, svovelskjøen, hvor skjælene pines, her er orme, som ikke dør, og ild, som aldrig slukkes, her er graat og tænders gnitsel, et sted med alle de værste plager, en menneskejærne har kundet opkonstrueret, menneskene har i tusinder av aar skjelvet, som de fremdeles skjælver ved tanken paa dette skrækkens sted; de folder sine hender i bøn og vrider dem i fortvilelse, og raapet om naade og hjelp ruller som en mægtig bølge mot himlen. Hvad er grunden til denne higende længsel, eller til den forfærdelige frygt? Findes der et „helvete"? eller en „himmel"? Langt fra. Menneskene har glemt den enkle sanhet, at den jord vi bebor kan blive et paradis — en solbeskinnet lykkens jord, men at menneskene selv gjør den til et helvete — der skaffer dem utal av plager og sygdomme ved sin ufornuftighet, de omdanner den rige jord, der bugner av herligheter, til et nødens og elendighetens hjem, der fult ut kan konkurere med den mest overspente fantasifremstilling av helvede. Kampen for tilværelsen, der kunde blive en lek, er blevet en kamp paa liv og død om brødsmulerne — Gultørsten faar den enkelte til at samle fabelagtige formuer paa andres bekostning, som han ruger over. Trods sin tro paa dogmen „den rike mand og Lasarus", lever hin i hauge av guld og frotseri, medens tusinder forgaar av mangel paa næringsmidler og klær, tiltrods for at der er mere end nok for alle, og istedet for at leve sammen som søskende i venskap og kjærlighet, som der forkyndes, forpester man samlivet med egoisme og hat; ligesom der rustes omkap for sprædning av død og elendighet, og jorden, som kunde været et paradis, bades i blod. Mennesker, der vrider sine hender i angst for et helvete, er med om at skape sig et helvete paa jorden, fult av nød, laster og elendighet; imedens jorden beveger sig i værdensrummet, fortsætter menneskene at hate verandre, myrde og gjøre verandre alt ont. Uvidenhetens mørke dækker jorden, og broderblod farver den rød, og med foten paa sin broders nakke vedbliver mennesket at se op mot himlen raapende til „Gud" om frelse fra helvete, medens de trygler om himlens salighet, og de vil ikke forstaa, at de selv kan bestemme, om jorden skal være et helvete, eller blive et paradis, den forjettede himmel, som der higes efter.

Sign.

❦

Menneskene bestaar af to Klasser: Nogle har Forstand men ingen Tro, andre har Tro men ingen Forstand.

Abulls Ala (arabisk Digter).

Landsindsamling.

—o—

Saa sindssvagt, saa langt borte staar altsaa Fagbevægelsen den Dag i Dag mod den »priviligerede Ejendom«! Længere er man altsaa ikke kommen, end at den, som er født med to Arme og kan frembringe mere, end han selv behover — og dertil er han for længst naaet — han skal ikke lægge sig ned og dø af Sult, nej, han komme her og faa sig en Almisse — hvoraf han hverken kan leve eller dø. Thi vi samler ind! Denne rent kapitalistiske Interesse har Fagbevægelsen selv paataget sig, naar den nu med Kraftanstrengelse udsender Kæmpeopraab om Landsindsamling blandt selve de Arbeidende til Nødens Afhjælpning.

— — —

For Fanden! Hvad er Arbejdsløshed, den uundgaaelige? Den er det, at det ikke længer kan betale sig at lade dig tjene til dit Ophold. Thi du har nu produceret Mad, saa der er i Overflod. Ligeledes har du tilberedt Klæder i Overflod. Du har bygget Boliger, som i Tusindvis staar tomme. Det er det, man kalder »daarlige Konjunkturer«! Det er det samme som, at du, der arbejder, har givet alt i saa fuldt Maal, og den, der er Herre, har taget i saa fuldt Maal, at hans Privilegier ikke orker mere!

Hvor er da din Interesse?

Ligger den i at faa mere slet betalt Arbejde? Eller ligger den i, for den der **har** slet betalt Arbejde, at gøre Nøden større for sig selv ved at »hjælpe« de Arbejdsløse, som vel nok undlader at lægge sig ned og dø af Sult, men hjælper sig selv?

Et saa klart Spørgsmaal besvarer Fagforeningslederne derhen, som om Svaret kom fra en vanvittig! »Mere slet betalt Arbejde og i »Solidaritetens« Navn hjælp hinanden, Børn,« siger de. Saaledes er **deres** Egoisme. Jeg vil sige, det er ufriviligt, at disse kommer til at varetage den »priviligerede Ejendom«s Interesse. Disse Ledere lider ikke Nød — om de end forstaar den. Men de har deres egen Interesse — Levebrødet som Præster i Solidaritetsreligionen — dette opfanatiserede Spøgelse, som sætter Bind for Øjnene, for hvad der foregaar og er i Samfundet og fører til uundgaaelig Katastrofe.

Det er Spekulation, der batter — Spekulation i Nøden og Nødens Forhaling — med Varetagelsen af den »priviligerede Ejendom«s Interesser og Vanrøgtning af de nødlidendes, hvortil det skal erkendes Magten og Kampen for den personlige Interesse — som overalt i Samfundet — giver Adkomst.

— — —

Til den nødlidende siger jeg: Tag alt, hvad du kan faa; men tag ogsaa alt, hvad du kan, selv om det formenes dig. Først her begynder din »Ret«. Og din »Ret« er alt, hvad du har Magt til. Kun det, at du er bange for at bruge din Magt, og fordi du er bange for den paafølgende eventuelle Straf, gør dig til Nødlidende. Men først naar du bruger din Magt, er du ikke mere Nødlidende. Ingen — absolut ingen — giver godvilligt Afkald paa de Fordele og Privilegier, hvoraf de er i Besiddelse, og hvortil de er komne, som den Magt, de er, og med hvilken samme Magt de naturfølgeligt vil holde igen paa det erhvervede. Det er dig, som intet ejer, som vil vedlive intet at eje, naar du ikke sætter din Magt mod hines. Det er dig, som, om du var din Magt bevidst, vilde ophæve din Stilling fra Nødlidende til Ikke-Nødlidende. Det er dig, som skaanselsløst bliver Kastebold for det, man kalder »daarlige Konjunkturer«, men som med din Magt mod det »priviligerede Tyveri«s Magt udsletter »Konjunkturerne« og gør Privilegiet til dit eget. Det er dig, som fra en tilsyneladende Afmægtighed skal gøre dig til dig selv og give dig selv, hvad andre ikke kan.

Da vil du ikke længer være Slave — og da kan ingen blive Herre.

Jul. Samuelsen.

Ene.

—o—

I Dagens travle Øde,
i Nattens tyste Stund
en Higen gør mig stærk og ene.
Min Dagstrids Maal er kun
de dybe Længslers Møde,
er Sjælens Trang, at slaa sig *fri*.

Naar Trællen ydmygt bøjer
sig sløvt med Slavesind,
jeg retter Ryg med Hadets Styrke
og trodser barskest Vind;
jeg aldrig Magten føjer,
men ranker Viljen stejl og *stolt*.

Derfor — Kontakt med Tiden! —
mit Valgsprog aldrig blev,
som raabes hæst fra Pjalt til Pjalte.
Men Klio blodigt skrev
til Mænd i Fremadskriden:
Jer Lod som fri er *Ensomhed*.

Kun faa forstod min Tanke
og kalder sig min Ven
med Haandslag over Samfundssumpen.
Saa sjældent *frie* Mænd
tør sprænge *stolt* hver Skranke
med Rygrad nok til *Ensomhed*.

Li-ping.

En dødsdom.

—o—

Vor kjække kammerat Anton Nielson er i Sverige dømt til døden. Om nogle uger eller dage skal den franske mordmaskine (guillotine), som den svenske stat har skaffet sig, sættes op i et eller andet av landets fængsler, og den unge mands hoved skal skilles fra kroppen. Naar det er gjort, har mordersamfundet føjet et nyt mord til sine tusinder av grusomme ugjerninger, men ogsaa føjet et nyt navn til de tusinde andre, som staar skaaret i vore sjæle. Oh, du elendige hyklersamfund, som bygger kirker og skafotter, bedehuse og fængsler, skoler og idiotanstalter, som ofrer millioner paa et eneste tempel, men lader Lazarus dø av sult paa tempeltrappen. Du tror maaske, du betrygger din magt og værner om din stjaalne ret ved at myrde vor kammerat? Vogt dig du! Hvert hoved, som falder, skal du dyrt faa betale. Vi bygger ustandselig paa et kæmpeskafot, hvorpaa vi skal aflive dit **præstevælde** og dit **herrevælde.** En skammens grav skal bli din. Du slaar ikke rædsel i vore sind ved dine dødsdomme, men **had,** glødende had til dig og alt dit.

Kammerater! Proletarer!

Hvor mange hoveder skal endnu falde?

Hvor mange fængselsceller skal endnu fyldes, før I vaagner? Kalder I det at staa »en for alle og alle for en« at lade politispioner og bødler berøve vore kammerater frihed og liv uden at forsøge at gøre en ende paa voldsherredømmet? Hvor længe vil I sove? Hvor længe vil I være legetøj for tyranner? Hvor længe vil I være en feig faareflok, som hver messingbeknappet idiot kan pidske og kujonere?

Anton Nielson ofrer sit liv i kampen for dig og for mig, kammerat!

Hans hoved falder for vor **sag,** betænk det, du sovende træl!

Hvad ofrer du for at vinde frihed? Se, hvad andre ofrer. Hver stat har sin bastille. Skal de jævnes med jorden, kammerater? Vil I afkaste aaget? Vil I fjerne den kvælende, grusomme haand, som magthaverne holder paa eders struber? Lad ikke Anton Nielson dø forgæves. Lad hadet vokse af martyrernes blod. Lad hver dødsdom bli en pind i det nuværende samfunds ligkiste. Da blir ikke døden saa grum eller fængslet saa mørkt for vore opofrende kammerater.

(Tilsendt fra Norge).

* * *

Jeg stempler Kristendommen som Menneskehedens store, udødelige Skamplet.

Nietzsche.

Anarki.

—o—

II.

At Anarki er ensbetydende med en Tilstand uden Love og Autoriteter, uden private Ejendomsbesiddere, uden Herrer og uden Trælle, er rigtigt, men at dette er ensbetydende med Uorden og Planløshed, beror paa en fejl Opfattelse, der har sine dybe Rødder i det bestaaende System.

Anarki er en Samfundstilstand, baseret paa bestemte Grundsætninger, som jeg her vil anføre, for derved, saa klart som muligt at belyse Spørgsmaalet.

I samme Øjeblik, et Menneskebarn er født til Verden, har dette Barn den fulde Ret til Livet og Livets Goder. I første Linie af den Grund, at Livets Tilblivelse skyldes Naturens Kræfter, som vel kan udnyttes af Menneskene men ikke forandres i deres Grundvæsen. I anden Linie af den Grund, at Livets Tilblivelse er en Nødvendighed for hele Slægtens Bevarelse, en Naturnødvendighed, som ytrer sig, uden at vi i nogen væsentlig Grad kan modarbejde den, og af rent naturlige Grunde heller ikke i det store Hele vil forsøge derpaa.

Menneskeslægtens Bevarelse er et saa ubetinget Led af vor egen Tilværelse, at det vilde være ensbetydende med Selvmord at undlade at opføde, pleje og uddanne det nyfødte Menneskebarn, og at ingen derfor, selv om Nøden er nok saa stor, indlader sig herpaa. Nu er det jo indlysende, at den samme Ret, som jeg i Følge Naturens Love erhverver mig ved min Indtrædelse i Livet, denne samme naturlige Ret beholder jeg selvfølgelig, saalænge mit Liv vedvarer, forudsat at jeg ikke, naar min Udvikling fra Barn til Voksen er fuldbyrdet, sætter mig op imod eller søger at omgaa de ubønhørlige Naturlove, og her er vi naaet til en anden Grundsætning, hvorpaa Anarkiet maa være baseret. Naturens uskrevne Lov siger, at et Liv, for at eksistere, samtidig med at det Ubrugelige bestandig udskilles, stadig maa tilføres de nødvendige Stoffer, og Naturen har disse i sit Skød i overflødig Mængde; men for at de kan fremdrages og gøres nyttebringende, i dette Tilfælde for Menneskene, maa der udføres et Arbejde. Nu er ethvert sundt og normalt Menneske ogsaa fuldt ud udrustet med Ævnen til at udføre dette for Livets Tilværelse nødvendige Arbejde, endog i saa rigelig en Udstrækning, at det i en normal Levealder er i Stand til at frembringe flere Gange saa mange Livsfornødenheder, som det selv har Brug for, selv ved en forholdsvis ringe Anvendelse af Tid, saafremt Systemet var anarkistisk, altsaa baseret paa Livets Ret i Modsætning til det nugældende System, som er baseret paa Besiddelsens Ret, mere populært, baseret paa Tyvens og Røverens Ret.

Arbejdet er altsaa en Naturnødvendighed lige saa fuldt, som Nydelsen af Livets Goder, det første er den naturlige Betingelse for det sidste, deraf fremgaar det tydeligt og klart, at ethvert arbejdsdygtigt Menneske, altsaa ethvert raskt, sundt og normalt Menneske, ifølge Naturens Love, saafremt det vil bevare sin Tilværelse nødvendigvis selv maa frembringe Livsfornødenhederne ikke alene for sig selv, men ogsaa ifølge den Naturlov, der kaldes Slægtens Selvopholdelsesdrift, for dem, der ikke kan arbejde, men hvis Ret til Livet, kort og godt derved, at de overhovedet lever, er lige saa ubestridelig som vedkommende Menneskes egen Ret. Ingen kan komme uden om denne Naturens Arbejdslov i al Almindelighed, uden at de skal søge at tilvende sig de Arbejdsprodukter, som andre har tilvejebragt og derved forringe disses Livsnydelse, eller forøge deres Arbejdsydelse, eller begge Dele, og dette er ensbetydende med Rov, Tyveri og Mord; thi ved at forringe andres Livsnydelse eller forøge deres Arbejdsydelse forkorter man disses Liv med et kortere eller længere Tidsrum, alt efter Rovets Størrelse, og den, der blot forkorter et andet Menneskes Tilværelse med én Dag, begaar et Mord. Ud fra denne Grundsætning maa der i et anarkistisk System herske fuld Overensstemmelse med Naturens Arbejdslov, og ethvert sundt og normalt Menneske maa, for at have Nydelsesret af det fælles Forraad, ogsaa levere den Arbejdsydelse, som er nødvendig, for at der kan være fuldt op, nok af alt til alle. Denne Arbejdsydelse er saa ringe, at det, i Stedet for som nu at være en Plage, bliver til en Nydelse, ogsaa af den Grund, at det, i Modsætning til det nuværende Slavearbejde, bliver et Arbejde, udført paa Grundlaget frivillig gensidig Overenskomst og efter eget frit Valg i Overensstemmelse med ens Ønsker og Tilbøjeligheder. Dovne Mennesker vil overhovedet ikke findes mere, da Dovenskab er en Tilbøjelighed, der har sin Rod i de bestaaende Samfundstilstande, som er i absolut Modstrid med Naturens Love. Lad os komme tilbage til Naturen, og de af Unaturen skabte Skavanker vil forsvinde. Der kunde siges meget om denne Side af Sagen, men da jeg kun agter at berøre Hovedpunkterne ved denne Lejlighed, maa dette være nok.

En tredje Grundsætning, hvorpaa Anarkiet maa være baseret, er den frie uindskrænkede Nydelsesret for alle Samfundets Medlemmer, unge og gamle, raske og syge, den frie Ret for alle til at nyde af alle de Produkter, som er producerede af Fællesskabet, og hvoraf man har været i Stand til at frembringe saa rigeligt, at det ikke er nødvendigt at veje og maale, hvilket kun vilde være et unødvendigt, uproduktivt Arbejde.

En fjerde Grundsætning for Anarkiet er en fuldstændig Mangel paa Love og Autoriteter, da disses Tilstedeværelse er uforenelig med Frihed og Lighed. Lovens og Autoritetens Opgave har aldrig været og vil aldrig nogensinde blive den at beskytte de svage mod de stærke. Lovens og Autoritetens Opgave har aldrig været at beskytte de menneskelige Rettigheder mod Uretfærdigheden, nej, deres Opgave har altid været, er og vil fremdeles altid være at beskytte Tyvene mod Angreb fra de bestjaalne, at beskytte Udbytterne mod de udbyttede, de Ejendomsbesiddende mod de Ejendomsløse, at beskytte det mest uretfærdige System, som tænkes kan, mod Angreb fra dem, som hungre og tørste efter Retfærdighed saavel paa det materielle som paa det aandelige Omraade, kort sagt, Lovens og Autoritetens Opgave er at undertrykke og underkue det store Flertal af Menneskene til Fordel for et Mindretal af Mennesker, som derved bliver i Stand til at leve i Velvære og Overflod. Lovens og Autoritetens Opgave har aldrig været at skabe Plan og Orden i Samfundet, nej, de har kun til Opgave, ved Hjælp af alle raa og brutale Midler, at vedligeholde det nuværende vanvittige, planløse Samfund, hvor Millioner af Mennesker sulter og lider Nød midt i den største Overflod af Livsfornødenheder, og vé de arbejdsløse og sultne Mennesker, dersom de vilde gøre Brug af deres naturlige Ret, den frie Nydelsesret over de af alle værdifrembringende Mennesker frembragte Værdier. Det af dem selv frembragte Krudt og Bly vilde ved Hjælp af de af dem selv forarbejdede Vaaben blive anvendt imod dem,. de vilde blive skudt ned som gale Hunde af de af dem ernærede Soldater, Lovens og Autoritetens sidste men bedste Hjælpemiddel.

I et frit Samfund, hvor al privat Ejendomsret over Jord og Produktionsmidler og privat Ophobning af Livsfornødenhederne ikke eksisterer mere, og hvor Produktionen er ordnet planmæssigt efter Forbrugets Størrelse, en Grundsætning, som er absolut nødvendig for Systemets Bestaaen, i et saadant Samfund er alle Love og al Autoritet overflødig og' derfor utænkelig. Og dog vil der være Plan og Orden under Anarkiet, ingen sultne og forkomne Stakler mere, men heller ingen, der svælger i Overflod og Udsvævelser. Da alle kan faa alt, hvad de behøver, vil alle Forbrydelser ophøre, da alle saakaldte Forbrydelser, der nu begaas, har deres Aarsag i det bestaaende System, i Ejendomsretten eller Udbytningsretten, i det unaturlige System, fraregnet nogle enkelte Tilfælde, som skyldes Sindssyge eller anden Abnormitet, og som man ikke kan kalde Forbrydelser men sørgelige Tildragelser. Plan og Orden vil fremkomme, ved at Menneskene erkender, at den fri Nydelsesret er det største Ideal, er den bedste Form for Fordelingen af Livsgoderne, og at alle er underkastet Naturens Love, ogsaa Naturens Arbejdslov, hvis Virkninger ingen kan unddrage sig uden at komme ind paa Unaturen med alle dens skadelige Følger. Man vil derfor paa Grundlag af Samfundsmedlemmernes Behov, som nemt kan opgøres, give sig i Lag med at producere det, som der skal til for at tilfredsstille Behovet paa alle Omraader. Og Ordningen vil foregaa efter fuldstændig frie Principer, ved at man enes om alle Enkelthederne ved Produktionen og ved frivillig Overenskomst fordeler Arbejdet imellem sig, alt efter Evne og Tilbøjelighed. Man lader ikke nogle Repræsentanter lave en Lov, som fastsætter Arbejdets Varighed og Art og andet den Sag vedrørende, og saa ansætte en Del Autoriteter til nøje at vaage over, at Arbejdet udføres, som Loven foreskriver, og i modsat Fald putter de genstridige i Spjældet, nej, det vilde være Narreværk og Spild af Kræfter. Skulde det utænkelige ske, at et arbejdsdygtigt Menneske i længere Tid vilde undlade at arbejde, saa antager jeg, at man simpelthen sagde til ham: „Hør, min Ven, Du staar som Medlem af dette Samfund og er gaaet ind paa at arbejde mod at have fuld Nydelsesret, og saa længe Du vil være her, maa Du rette Dig efter Overenskomsten, men er der et andet Sted paa Jorden, hvor Naturens Arbejdslov ikke eksisterer, saa staar det jo Dig frit for at søge derhen. Den, der ikke fylder vort Forraadskammer, naar han har Ævne dertil, har heller ikke Ret til at nyde deraf. Vi har afskaffet Udbytningen og tillader ikke, at den indføres igen. Vi værger os mod Rov og Mordprincipet, dette er vor naturlige Ret." Men der vilde næppe indtræde saadanne Tilfælde; thi naar et Menneske har sluttet en frivillig Overenskomst med andre Mennesker, og det, der ved Overenskomstens Indgaaelse blev lovet, kan fuldt ud præsteres, da vil han ikke bryde sit Ord, saadant sker kun nu, hvor der indgaas saakaldte frie Overenskomster, som saa senere viser sig at være baseret paa Bedrag, hvilket sker i de 99 af 100 Tilfælde — da hele Systemets Grundvold er Bedrag.

Anarkiets Mulighed paa Grundlag af det fremsatte og med Menneskene, som de er nu, vil vi undersøge i næste Artikel.

P. J.

Vår.

—o—

De gamla de predika
sina läror lika
som vi hört dem, som vi lärt dem
i mång' hundrade år.
Men vi tro icke på dem
och vi kunna ej förstå dem,
ty de passa bäst om vintern;
men *vi* hoppas på en vår.

Våra hjärtan svälla,
liksom skogens källa,
då vi se att trädens knoppning
mot fullbordande går.
Och vi le och sjunga:
— O, skäder alla unga,
nu har vintern flyktat
och nu är ändtligen det vår!

Se hur saven sjuder!
Se den kallar oss och bjuder:
— Nu är tid att spänna muskler
och fatta nya tag!
Strupar skola sjunga
då de tusen unga
gå att resa emot höjden
framtidens och lyckans dag.

Våldets tunga välde
vi med vintern fällde
och de många tusen bojor
som oss tryckte svårt.
Frigjort trälens öga
höjdes mot det höga.
— Nu är tid att leva,
ty nu är livet *vårt!*

Håkan Röde.

Til Handling, til Daad.

(Oversat fra „Weckrufe".

—o—

Naar I beslutter Eder til Handling, til Daad, naar I giver Eders Beslutning et utvetydigt Udtryk, naar I beviser, at det er farligt at gaa Eder imod, da vil det gamle System forsvinde; da vil Eders Drømme blive Virkelighed, da vil Uretfærdigheden gøre Afbigt og forsvinde, — da, først da!

Saa længe I er usikker, ikke er ganske sikker paa, hvad der skal ske, ikke ganske sikker paa, naar det skal ske, ikke ganske sikker paa, om det nu ikke vilde være bedre at lade Tingene være, som de er, end at vove en Forandring, saa længe I ikke er ganske sikker paa, om Uretfærdigheden nu ogsaa er saa uretfærdig eller Retfærdigheden saa retfærdig, som I troede, saalænge vil Menneskene vedblive at være **imod** hverandre i Stedet for **med** hverandre. Der gives ingen Mellemvej. Det er Livets Lov, Eders Viljes Lov, som kun kan erstattes af en anden, forberedt og indført af jer selv. Urettens hele Verden venter imens taalmodig paa Eders personlige Verden, Rettens Verden. Vent! Lyt efter Eders egen Befaling, men vent ikke paa nogen andens, fordi Verden ved, at den ikke behøver at følge nogen saadan.

I som arbejder, I som skaber alt, I som opbygger alt, I haaber paa, at et eller andet Menneske, en eller anden Magt foruden jer selv, skulde kunne skabe den sociale Retfærdighed! I ser jer om efter Vidundere, efter Velgørere, efter gode Mennesker, efter et godt Parti! Hold dog op dermed! Spar jert Syn. Alt, hvorefter I søger, ligger i jer selv, al Retfærdighed, alle Vidundere, al Velgerning. I bliver Eders egne gode Mennesker. — Naar I vil 8 Timersdagen, vil I faa den, **I faar den ikke givet af andre, det er jer selv, der giver den.** Tænker I for Alvor paa at indføre et nyt Fællessystem, saa vil det komme, det bliver ikke præsenteret jer paa en Bakke, ej heller testamenteret jer som Legat. Det vil fremstaa af Eders egne Hjerter, af Eders egen Indsigt, af Eders egen Vilje. Verden er Eders. I som er Verdens Arbejdere, I som forbedrer eller forsvarer godt og ondt i Verden, naar stiller I jert Krav? Klasserne vil ikke indestaa for Eders Ret, det maa I selv om. **Naar Eders Vilje endelig er parat til at ville, saa vil Eders Vilje ske.**

Jeg mener ikke et Mindretal, men Helheden af jer, Helheden af jer, som arbejder, Helheden af jer, som opbygger, Helheden af jer, som udfører baade det renlige og det smudsige Arbejde i Verden, I, som særlig er udsat for Alverdens Farer, I, som lever for Verden og dør for Verden. Markerne ligger udbredt omkring jer; vil I høste? Eller vil I altid uden Modsigelse se til, hvordan fremmede Hænder høster? For jer ligger Agrene i bugnende Overflod, som I har ydet en tro Tjenestes første og sidste Ofre. **Jeg siger ikke: Tag dem med Vold; jeg siger kun, lad dem ikke fratage jer med Vold.** Jeg paastaar ikke, at I har Ret til at tage dem til nogen enkelt. I har kun een Ret, Retten til at tage dem til alle.

Det er ikke Forvandlingslovens Sag at handle, ej heller Velgørernes, Kirkernes, Universiteternes, Værgernes eller Beskytternes af nogen Art; det er Eders Sag at handle. I er Forvandlingen, I er Dueligheden. I vil spekulere, fejle, tvivle og bande, indtil I endelig er beredt til Handling. Da vil I afholde et sidste Krigsraad, det sidste Krigsraad, som tillige er den første virkelige Fredsforsamling. Da vil I uddele Eders Befalinger, Befalinger, bydende ved deres Indhold, ved deres Vægt. Intet Menneske, ingen Magt vil hitte paa at nægte Lydighed, fordi Ulydighed vilde være ensbetydende med Død. Det er Kærlighedens Bud, Bud fra Kommunen. I Dag har vi et Mit og et Dit, og Fred hersker paa Jorden. Verden vil ikke mere strides om Ejendomsretten, den vil tilintetgøre den Kasterne kunde vedblivende være Kaster, fordi I ikke ævnede at blive en Klasse. I er Arbejderne, de herskende Tjenere, de tjenende Herskere paa vor broderlige Jord. Imedens I ventede, sørgede og spurgte, hvad I turde og hvad I vilde, var Kasterne ivrig beskæftiget med at befæste de Udvalgtes formelle Rettigheder. Men Indsigelses-, Gendrivelsesretten forblev stedse i Eders Hænder. Til enhver Tid kunde I have forbudt al videre Udbytning af Eders Arv; men I var tvivlraadige. I fattede og vovede kun halvt. Alle evige Love vil hjælpe jer, de vil anvende hele deres Magt for jer. I behøver kun at forlange; I behøver kun at beslutte jer, naar I en Gang indestaar for jer selv. Alt er parat til jer, fremmed Hjælp er unødvendig. Men Eder selv, med Eders Indre har I at beslutte, med Eders egen Tvivl, Eders egen Energi har I at kæmpe. Intetsteds findes der en Magt, hvis Væsen kunde beskære Eders Vilje, om end kun et Haarsbred, naar I, Arbejdere, beslutter Eder til Handling, til Daad, naar I vil social Retfærdighed, Fællesskab i Stedet for Kaster og Klasser, naar I stiller Fordring om intet at eje, men kræver Retten til at bruge alt, naar I beslaglægger al Grundejendom, overhovedet al Ejendom i de forskellige Former. Beslaglæg det altsammen, tag det, naar I, de herskende Tjenere, de tjenende Herskere beslutter Eder til Handling, til Daad.

Horace Traubel.

Föraktliga stimulanser.

—o—

Detta har man sagt:

„Tiden plöjer sig fram såsom fortlöpande intryck i menniskornas hjärnor, och bland de kraftigaste medlen att framkalla sådana intryck äro väldiga världshändelser.“

I nästa andedrag har man nämnt kriget.

„Kriget är visserligen af ondo i och för sig sedt, kriget pånyttföder alla usla lidelser, girighet, afund och öfvermod, böjelse för vällefnad, hänsynslöshet emot nästan och missaktning för andligt arbete, men i dess spår blommar tvärs genom ogräset en skörd af ny godhet, ny lifslust, ny oförskräckthet inför döden.“

Härtill svarar motparten:

„Kriget är en stimulans. Däraf uppsvinget!“

Medger man att ofantligt mycket genialt arbete utförts med hjälp af excitationsmedel, att alkoholen är en medicin som rusar, en för somliga människor oundgänglig diet för att deras ingenium skall fungera lika väl som ett insupande af nikotin eller parfym kan värka mäktigt uppeggande på annorlunda utvecklade organismer, blir det svårt att stämpla stimulanser öfver hufvud taget såsom någonting ovärdigt, för så vidt man icke anser människornas af nödvändighet betingade genom hundratals generationer nedärfda sjuklighet eller möjligheter till ohälsa för något skamligt . . .

De som äro anhängare af begreppet synd ha förmodligen en föreställning om att så är. Men håller man före att sjukligheten liksom allt ofullkomligt beror af misstag, som blifvit begångna och som måst blifva begångna och som aldrig i tidernas tider komma att drabbas af någon som helst annan påföljd, än af just den eller dem som stå i obrutet organiskt förhållande till dessa misstag, alltså icke af straff, då nöjer man sig med att betrakta behofvet af stimulanser såsom något hittillsmänskligt, möjligen under erkännande af detta behofs öfvervinnande såsom något framtidsmänskligt.

Bland stimulanser, som i synnerhet böra öfvervinnas, räknar författaren det slaget af världshändelser som består i mellanfolkliga uppträden, vid hvilka en farlig rädsla för mänsklighetens framtid får rättfärdiga ett djuriskt tillvägagående.

Ty är icke denna rädsla tarflig!

Man behöfver icke tro på en försyns särskilda nitälskan om planeten för att med ett oförlikneligt själslugn kunna betrakta tyranniets och dess handtlangares framfart. Må de politiska gränserna ändras och styrelseformerna trefvande aflösa hvarandra, hvarje ny tanke, hvarje ny uppfinning får vid sin sida en frihetens genius som lagar att denna tanke eller uppfinning i längden blir ödesdiger för tyrannen som söker bruka den.

Men häraf följer ingen plikt att slå sig till ro med sin förtröstan eller ens någon rätt därtill.

Tvärt emot de politiska frihetsälskarnes framhållande af krigets lyftkraft, må ständigt på nytt inskärpas, att knappast något afbräck genom ett despotiskt regemente kan verka så hejdande på utvecklingen som den oerhörda depressionen efter ett vapenskifte, därvid tusentals människor tillintetgjorts i blomman af sin ålder. Eljest kunde man så gärna tala om de välsignelsebringande följderna af en böldpest. Intet tedeum öfver ett lyckligt slutfördt fälttåg har någonsin ersatt mänskligheten dess tidsförlust i kampen för sitt framtidsmål, tänkt såsom rättvisa åt alla enligt enhvars psykiska betingelser, ty så som krig nu en gång föras, endast stegras de rådande missförhållandena i ett samhälle i stället för att utjämnas. Det som vinnes är blott att ännu för en längre tid orättfärdigheten vid lefnadsmöjligheternas fördelning upprätthålles.

Resultatet blir:

„Så länge har människosläktets flertal ingen fördel af genom krig vunna segrar. Dessa tillförsäkra endast åt segerherrarna en förlängning af deras gynnsamma ställning. Åt segerslafvarna, genom hvilkas offrande segern till stor del vunnits, beredes en motsvarande förlängning af deras elände.“

Nu invändes från de styrandes sida att detta föga bevisar rörande nödvändigheten af någon förändring.

„Den mänskliga utvecklingen har ända in i vår tid rört sig i fåväldets tecken. Det må vara ett hur stort misstag som helst, att det tillåtits ske, mänskligheten går icke under genom några misstag!“ —

Det är sannolikt.

Mänskligheten kommer säkerligen aldrig att gå under genom några principiella misstag, men de innebära dock ett klandervärdt slöseri med dess krafter. Se bara på den vidunderliga fond af vanskött, undertryckt och tillspillogången begåfning, som de civiliserade folkens historia hittills handlat om. Satsen att begåfningen där den finnes triumferar i trots af alla yttre hinder är icke längre anförbar. Den har tillräckligt ofta och eftertryckligt blifvit slungad på skraphögen. Den duger icke längre till fanklut åt de lyckligt lottades skara.

Den duger alls icke!

Så låt oss då slippa att höra den åtminstone så länge det vimlar af förståndiga föräldrar i salongerna, hvilka göra allt för att underlätta sina barns framtid och jämna dem vägen. Låt oss slippa höra att hvarje frö till högre mänsklighet skall kunna gro om det också utsättes för hagelbyar och de ogynnsammaste yttre betingelser.

Och låt oss med detsamma äfven bli af med

de gängse historieskrifvarna, hvilka med vetenskaplig salvelse framställa krig och örlig såsom utvecklingsmedel för något annat än dessa evinnerliga militärstater, som man ändtligen borde få ha rätt att vara trött på …

Dessa långvariga belägringstillstånd, som de framhålla såsom förutsättning för all lysande historia, skulle ju vara ett slag i Guds ansikte! Men detta bevisar möjligtvis blott at vårt gudsbegrepp är galet, ty de påstå sig utan svårighet genom en segrande armés kanondunder kunna höra Gud Faders applåder.

Värre blir det för dem att komma ifrån att deras apoteosering af vapnens herravälde verkar förpöblande äfven på människornas fåtal.

*

Annu en invändning måste bemötas.

Icke därför att den har mycket förnuft i sig, men därför att man får höra den från så många håll.

„Folken behöfva lika väl som den enskilda människan då och då uppryckande skådespel,“ säges det, „och så länge smaken för teaterpjäser med bullrande stridsscener och alla slags godtköpseffekter är så utbredd, blir det omöjligt för folken att motstå krigens lockelser.“

Så illa är det dock icke.

Må vara att krigen kunna liknas vid folknöjen, att cirkussmaken är den allmännaste och att föreställningen om härskarornas Gud ger den obildade hopen känslan af att den applåderar med himlen. På parkett sitter fullt af skeptici, och de hyssja mot höjden.

Så hyssjar nu den europeiska parketten åt kriget. Att denna opinionsyttring till slut skall genomdrifva, at stykket nedlägges och helt och hållet utgår ur repertoaren, är hvad vi ha rätt att vänta.

Och det svaret får gälla gent emot alla kritiklösa fantaster, som andraga ståtlighetssynpunkten till försvar för kriget. De handla lika oriktigt, lika vanvettigt, som om de ville motsätta sig brottens afskaffande af intresse för detektivromanerna eller sökte göra troligt, att människorna skulle gå tillbaka i utveckling, om allting blefve brandfast, så at de icke finge se några måleriska eldsvådor längre.

*

En man sitter vid sitt arbetsbord, en trupp soldater marscherar förbi nere på gatan. Sorlet af rullande hjul har plötsligt tystnat. Nu hör han blott det tunga malandet af fötter mot stenläggningen. En blick öfver fönsterbrädet, han ser gevärspiporna röra sig med den föreskrifna lutningen liksom masterna på en pansarbåts flottilj, och då och då blixstrar en blottad sabel.

Handen, som fördes öfver arbetsbordet, har stannat, pennan, passaren eller linjalen har lagts till sidan, och med hufvudet pressadt mot rutan ser mannen ned på tåget, som aldrig tycks vilja upphöra.

Hvilka äro hans tankar?

Tunga äro de, tunga som ljudet af dessa steg, som aldrig vilja upphöra.

Plötsligt höres musik, de klara, sprittande, öfvertalande tonerna af en munter marsch.

Mannen kämpar med sig själf.

Så lyfter han med ens armbågarna ur fönstret, kränger sig på rocken och skyndar utför trappan. På trottoaren står packadt med folk. Han lyckas komma igenom till ett punkt, hvarifrån han ser öfver ett torg, en esplanad badande i sol. Och så långt ögat når i det ljusblå diset glider människotåget fram.

Massans ande har redan gripit tag om mannen. Han har lämnat sitt arbete, det är första steget!

Han står och spejar med vidgade pupiller. Men när den lysande skaran försvunnit drar han ett befriande andetag och vänder tillbaka till sitt värf, leende åt sin barnsliga lust efter ögonfägnad.

Så går en tid! Krig har förklarats. Från samma punkt i staden ser han på nytt trupper marschera. Plötsligt märker han, att det har händt något framme i têten. Har man gjort halt? Blott för ett ögonblick. Ett dammoln stiger upp, en ryttare kommer ilande i galopp längs tåget …

Några röda eldblixtar och ett smattrande!

Hvarje regemente svänger, formerar sig på linjer, och på några sekunder visar hären en ny konstellation.

Fienden har mött.

Husen makas undan, esplanaden blir torg, träden fällas till förskansningar, torget blir gärde, ojämnheterna i terrängen beräknas, artilleri placeras, och i ett nu är striden i gång.

Genom gevärsalfvornas tunna hostningar höres kanonernas grofva mål; luften fylles af lukten af krutrök och människosvett.

Som en stark rusande jasmindoft kommer den med vinden. Mannen har påskyndat sina steg. Han urskiljer redan hur projektilerna skära upp marken och hur här och där en människa segnar ner med utbredda armar …

Det lyser rödt på vapnen, musiken spelar. Det luktar rök och blod, musiken spelar. Mannen känner ryckningar i händerna. Där föll ett gevär ur en soldats hand, han tycker att han måste taga upp detta gevär, han kan icke annat. Hans tunga är torr. Som på en febersjuk är den, han gapar efter den flödande musiken som efter en störtande vattubäck för att släcka den brännande törsten med dess toner.

Så för han geväret til axeln.

Pang!

Massan ande har nu helt och hållet betvingat honom. Synen, hörseln, icke nog därmed, känseln, smaken, alla hans sinnen ha spänts som vilda fålar framför honom, och han slites bort öfver denna jord, på hvilken han förut varit van att stå med en skarp och oförvillad blick mot lifvets hemlighetsfullhet.

När slaktningen är till ända och natten gått och sömnen vederkvickt de utmattade som öfverlefvat, ordnas lusttåg till valplatsen, och man besöker de ställen, där man kämpat den föregående dagen, med samma stämning, i hvilken man efter en orgie återser platsen för festen.

Äckel, leda blygsel!

Det är ens stämning. Och man vänder hem för att ägna sig åt det fredliga arbetet med ångerns raseri.

*

Detta ångerns raseri, hvarmed efter ett krig det fredliga arbetet återupptages, har gifvit upphof till föreställningen om krigens välgörande verkan. Men att på allvar förorda brott för att frambringa en dylik fruktbärande ånger torde numera betraktas som en dålig, en förkastlig metod.

Vårt slutpåstående kan formuleras så:

„För individen, som går i spetsen för utvecklingen, kunna väl stimulanser under stundom vara berättigade som medel. Individens förmåga att gå svindlande vägar och öfverspringa afgrunder är ojämförligt mycket större än massans. Individens befogenhet att gå dessa farliga vägar måste följaktligen också vara större. Men äfven om man erkänner detta, medger man icke individen någon rätt till så brutala excitationsmedel som ett dödande.

Huru mycket mindre kan då den lägre stående mängden göra anspråk därpå!“

Henning von Melsted.

Mera samarbete.

—o—

Uppmaningen är synnerligen väl befogad. Ty den förbindelse som hittills fäst de tre nordiska ländernas revolutionära proletariat samman har varit skäligen svag.

Häri måste ske en ändring. Ett livligare utbyte av ideer och tankar måste äga rum mellan oss som strida för samma sak. Det verkar uppfostrande, befruktande och agiterande. Vi få icke sluta oss inne i vårt nationella skal, utan tvärtom skola vi slå upp dörrarna på vid gavel och släppa in alla friska fläktar utifrån.

Det existerar ju inga hinder för ett sådant samarbete. Språken äro ju så närbesläktade at vi med litet god vilja kunna förstå varandra. Vi böra sätta oss in i varandras litteratur och revolutionära rörelser, hjälpa varandra både andligt och materielt om så kräves. Först när vi verka med förenad kraft äro vi farliga för samhället.

Glöm icke bort det, kamrater!

Ny Zeeland.

Georgeisterne har altid været saa glade ved Ny Zeeland og rost dette Land, hvor deres Ideer skulde have saa mange Talsmænd og Jordspørgsmaalet være paa Veje at blive løst i Henry Georges Aand.

Men nu og da kommer der Efterretninger derovre fra, som ikke tyder paa, at Ny Zeeland er et saadant Fremskridtsland, som det prises for.

Der blev for nogle Aar siden vedtaget en Lov om Afgørelse af Arbejdsstridigheder ved Voldgift. Fornylig har flere store Fagforeninger erklæret ikke at ville paakalde Voldgiftsretten, fordi dennes Fremgangsmaade er for langsom, ja undertiden krævede aarelange Forhandlinger, for Kendelsen faldt. De har atter grebet til deres gamle Vaaben: Strejken.

Ministeriet har nu forelagt et Lovforslag, som er vedtaget ved Parlamentets Landboflertal. Dette Lovforslag indeholder meget strenge Bestemmelser Arbejdere, som ikke bøjer sig for Voldgiftskendelser, men gør Strejke, straffes med store Bøder og Fængsel. Arbejdsgivere, som erklærer Lockout, faar ogsaa Bøder. Indsamlinger af Penge til Strejker betragtes som strafbare Handlinger, og der er strenge Bestemmelser for Industrier, der er særlig vigtige for Samfundet, som Belysningsvæsen, Elektricitetsindustri, Vandforsyning, Bagerier, Mælkerier, Slagterier og Jernbanetjenesten, samt strenge Bestemmelser for Handlinger, der gaar ud paa Tilintetgørelse af Arbejdsgivernes Ejendom.

Fagforeningskommissionen i Wellington protesterede mod Lovforslaget. Dette har mærkværdig nok ikke hindret Lovforslagets Vedtagelse.

R. H.

Literatur.

»Brott och straff« av Voltairine de Cleyre. Översättning av Leon Larsson. Carl Thorsens förlag. 26 sid.

Denna skrift är översatt från Dr: Rolf Hammers danska översättning av Voltairine de Cleyres föredrag i »Social science club« i Filadelfia den 15 mars 1903. Jag vill strax pointera, att jag sällan, nästan aldrig har läst någon mera skamfilad och misshandlad brochyr än denna. Det har förundrat mig, då Leon Larssons namn står för översättningen, och jag varken kan eller vill tro, att partiintressen här spelat in. Det är ju eljest så, att varje stor tänkares arbeten bliva omskrivna till förtjänst för partier, som icke varit skriftställarens ursprungliga syfte att tjäna. Alltid har frihetens stora ideer tappat därpå, alltid ha de mäst samhällsomstörtande tankar blivit modererade, alltid hava ideerne blivit våldtagna och omskurna. Så också här, men jag hoppas, det är översättarens okunnighet i danskan, som har vänt upp och ner på så mangen gedigen sats.

Man förvånas över översättarens fenomenala,

[illegible]

[illegible] omedelbar [illegible] mindre [illegible] skulle [illegible]

[illegible] Samla mer till frukta [illegible] de troska frågelse [illegible] vallaget framspirat skulle [illegible]

[illegible] populär socialism med den [illegible] starkare personligheter [illegible] personligheter [illegible] måste beklaga [illegible] kom [illegible]

[illegible] tänkande arbetare lika. De äro konst[illegible] huvudtanke och ett skrikigt Öre [illegible]

✱

Skarnkasse.

[illegible] Anledning af en [illegible]

[illegible] at af Re[illegible]

[illegible] Skærmbrædt [illegible]

[illegible] Hun [illegible]

[illegible]

[illegible] samme for [illegible] Mænd, som [illegible]

[illegible] fortrolled med [illegible] Fabrik [illegible] gældende Økonomi.

Fem Maaneder senere fik Fabrikkens mandlige Arbejdere til deres Overraskelse Underretning [illegible] Salgslab [illegible] Eksempel [illegible]

[illegible] Lederne saaledes arbejder Haand i Haand med og til Gavn for Arbejdskøberne, vover [illegible] tykmavede privilegerede Fagsnyltere endda at vække Indignation naar de betegnes som det de [illegible]

[illegible] Folk [illegible] Skruebrækkere.

RELIGIONEN.

[illegible] offentlige Møde [illegible] Kirker burde stemples som Skruebrækkerarbejde.

Aftenen fik sin særlige Interesse derved, at Sekretær for Indre Mission, Pastor Sadolin var til Stede og tog Ordet til Forsvar for Religionen og [illegible]

[illegible] beste Argument af reel Betydning, Præsten fremførte, var, at en Statistiker havde udregnet, der fandtes 242 Religionsbekendere blandt 300 berømte Videnskabsmænd [illegible]

[illegible] skal [illegible] i høj Grad til at blive nærmere belyst, [illegible] Statistik maa siges at være en eksakt og objektiv Videnskab, er den dog, som et menneskeligt Produkt først og fremmest [illegible]

[illegible] Undervisning om [illegible] Olympias [illegible]

[illegible] Publikum.

[illegible] med at til [illegible]

Af Stemme [illegible] Foredrag, der [illegible] at fra Reaktionen [illegible] Ringlen efterrede [illegible] klappede taknem[illegible]

Næste optrædende [illegible] aristokratiske Navn [illegible] Forsamlingen, at hun [illegible] Roccocomøbler [illegible] Fattigdommen.

Formodentlig [illegible] den guldbehængte Roccostil tiltaler Frøkenen i saa høj Grad, [illegible] fra Fattigdommen, er hun [illegible] Vej.

Med [illegible] Taleren [illegible] Arbejderrepræsentant fra Morgen til Aften at brede sig i en Ramme af Rococo. De mandlige Kollegers Eksempel taler i saa Henseende tydeligt nok.

Frøkenens Had til Fattigdommen vil uden Tvivl [illegible] kommende [illegible] paa Flugt med guld draperet Rococo. Og trygt kan dette gøres, thi som Taleren sagde: Der er ingen Fare for de velhavende Hjem, hvis Socialdemokratiet kommer til Magten.

I disse [illegible] Damen for Skr[illegible] socialdemokratiske Løgne [illegible] antirevolutionære, kapitalistvenlige Standslag.

Nu maa Arbejderne vel snart være tilstrækkelig tydeligt belært om hvad de kan vente [illegible]

Derefter mødte Borgerrepræsentant [illegible] sen frem med [illegible] velformet, men lige saa langstrakt som [illegible] saa spidsborgerlig [illegible] demokratisk, at man meget godt [illegible] hvis Ordet socialdemokrati ikke blev nævnet [illegible] kunde [illegible] denne Borgerrepræsentant [illegible] Husmand.

[illegible] ved dette Faktum.

Den [illegible] Elisabeth Jørgensen holdt derefter et Foredrag uden Gnist af fordums Glød, [illegible] skulde den vel og [illegible] hvilket [illegible] at Socialdemokratiet [illegible] Lighed paa sit Program.

Vi skal ikke kommentere [illegible] Bemærkning, men [illegible] Frøkenen [illegible] Hele Bladet.

[illegible]

mefisker søgte at indsmigre sig hos Kvinderne med de vamleste Midler, ja, end ikke undlader at meddele de lyttende Tilhørere, at han ingenlunde foragter det erotiske (!)

Slaaende Aandrigheder manglede heller ikke, saasom: »Kvinden er Kvinde, som Manden er Mand.« Denne Sentens, skulde man tro, ikke fristede til Debat. Og dog — hvorledes forholder det sig med den maskuline Borgbjerg? Har han ikke kategorisk erklæret til enhver Tid at staa paa Flertallets Side, og i det Øjeblik Flertallet ændrer Mening, gør Borgbjerg det samme. Altsaa: Det store Socialdemokratis første Mand ejer ikke Gnist af selvstændigt Standpunkt eller personlig Overbevisning.

Kan en saadan Personage betragtes som en Mand?

Er et saadant Stade ikke det umandigste, foragteligste og usleste, som overhovedet kan tænkes?

Som Slutning afliredes saa en af de obligate Fraser i sin naturstridige Sammenstilling: Frisindet, Fremskridtet og Socialdemokratiet!

Tak for den Mundfuld!

Dermed var Komedien forbi for denne Gang, og vi forlod Salen.

Et sidste Blik strejfede Tribunen, hvor Gøglertrupen endnu opholdt sig: I Midten Guddommen Borgbjerg bekranset af sine underdanige, beundrende Valkyrier.

Han lignede saa sandt i det Øjeblik ingen Foragter af det erotiske. —

TIL KAMP MOD MILITARISMEN!

Hør et Par Tilfælde blandt mange, der viser til hvilken Raahed og Umenneskelighed Militarismen fører.

Den 23. December løb en Godsejer paa Skøjter paa en Sø et Sted i Tyskland. Han faldt igennem Isen og druknede. Lige i Nærheden stod en Soldat paa Post. Han kunde med Lethed have reddet ham, da der var Redningsredskaber i Nærheden. Godsejeren bød ham 1000 Mark hvis han vilde redde ham. Men Soldaten rørte sig ikke; han har vel ment, at han ikke maatte forlade sin Post under nogen Omstændigheder.

I Messinas Ruiner har Soldaterne begaaet mange Skændigheder under Kommando. Mest umenneskeligt er dog følgende: En højtstaaende Officer mødte en Patrolje, der kom trækkende med en femtenaars Dreng, hvis Forbrydelse bestod i, at han i Ruinerne havde fundet en Skjorte og et Par Bukser og taget dem paa for at dække sin Nøgenhed. Han græd og kaldte paa Mo'r. Men Rapporten var indgivet og Officeren kommanderede: Gør eders Pligt! — og den lille Fyr segnede om i sit Blod.

LEDERNE.

Ved et Møde i »Kæden« tampede Red. Heimann løs paa Højre og Reaktionen i et med den groveste Theatereffekt udstyret Foredrag, der ikke undlod at gøre Virkning paa en vis Del af Tilhørerne.

Talen udmærkede sig ikke saa meget ved Grundighed, som ved kalejdoskopisk Livfuldhed, der tvang Tilhørerne til gymnastisk at voltigere paa alle Omraader, lige fra Kongehuset til helt ned i — Grøftevand. Denne Substans skulde være Reaktionen, hvor Mikroberne uafladeligt kæmper og slaas, rives og bides for at komme frem. Billedet er ikke daarligt og passer i Særdeleshed paa de socialdemokratiske Grøftevæsener.

Til Slut opfordrede Taleren alle Modstandere af Kapitalistsamfundet til i Forening at bekæmpe Reaktionen og frabad sig, at nogen faldt os (Socialdemokratiet) i Ryggen.

Vi kan forsikre, at vi vil *hele* Reaktionen til Livs, og vi skal nok angribe den *forfra*, hvor Blottelserne findes. I Særdeleshed gaar vi frejdigt løs paa den farligste, den maskerede og modbydeligste Fløj, Socialdemokratiet, med sin blege og lasede, uægte Fane.

Da vi paa Hjemvejen fra Mødet, fyldt med de Heimannske Aandrigheder, passerede Fælledvejen, var vi nær bleven kastet over Ende af et Mandfolk, der sanseløst ravende søgte at finde sig tilrette mellem Lygtepælene og Husfacaderne.

Personen, der viste sig at være en kendt socialdemokratisk Folketingsmand, kunde lige saa lidt styre sine Ben som blot aabne Øjnene, af hvilken Grund de ellers obligate Briller formodentlig var fjernede.

Paa Nørrebrogade optraadte den høje Herre som en sand Splittelsesmand, jagende Kærestefolk og adstadige Borgere fra hverandre medsin Slingren.

Hvorledes denne Tummelumse-Tourne er endt, ved vi ikke; men det *ved* vi, at en saadan Form for Individualisme tilhører ikke Privatlivets Fred, og vi vil henstille til de Herrer, om det ikke var praktisk, før de optraadte som Folkeledere, at tage et grundigt Kursus i virkeligt *Selvstyre*?

För bladets vidare fortbestånd uppmana vi alla kommissionärer att fortast möjligt redovisa för sålda exemplar till expeditionen.

„Venner".

(„Ungsocialisten.")

—o—

De kom som venner og kom under smil,
de ødslet med haandtryk og fraser . . .
Nu spytter de paa mig og rakker mig til
og ønsker mig filler og laser.

Der er *ingen* nu av de frasernes helte.
slet ingen av hele det kjælne kor, —
nei, aldrig en sjæl av den hele smelte
som ei saa mig hængt i en seilgarns-snor.

Nuvel, saa staar jeg *alene* da . . .
lad gaa, naar det saa skal være!
De kom og de gik og tak skal de ha;
der brast jo saa mangen en blære.

Jeg kunde ei smiske og smigre, jeg
— den kunst jeg vist aldrigen lærte.
Og ikke saa gik jeg den slagne vei,
man sa, jeg gik den forkjærte.

Jeg ækles ved al denne godtkjøbs-dyd
og gaar mine egne veie.
Jeg kjender iblandt en større fryd
— og *den* faar jeg heldigvis eie.

Jeg blaaser i vennerne, blaaser i alt,
jeg gir dem saa gladelig fanden.
De ga mig for vunder kun bitterhets salt
— nu gjøgler de vel for en anden.

P. Moe-Johansen.

I Syndikalistisk Forbund
taler K. Elving og Albert Jensen
Torsdag den 25. Februar.
Emner: Syndikalismens revolutionære Maal og Forskellen mellem kommunistisk og individualistisk Anarkisme.

Rättvisa.
Till de maktägande. 25 öre.

Fallet tänk först — handla sedan.
25 öre.

Dessa båda skrifter avhandlande de brännande spörsmålen bombattentatet i Malmö och domen över Svahn, författade av *Henning von Melsted,* kunna rekvireras från författaren, adress: Styrmansgatan 1, Stockholm.

Vill ni följa med den revolutionära arbetarrörelsen i Sverige
bör ni prenumerera på

Brand och Brands Månadshäfte

(Redaktör för båda tidningarna är
HINKE BERGEGREN).
Pålitliga kommissionärer antagas!
Tillskriv BRANDS expedition, Rörstrandsg. 32, Stockholm.

»Frie Tanker«,
Organ for Kristiania Fritænkerforening, udkommer hver Maaned og koster 60 Øre aarlig.
Kan bestilles Brogaten Nr. 1, 6 Etage.
Redaktør Henrik Østby.
Februarnummeret er udkommet.

Till kamp mot reaktionen!
En protest av **Erik Lindorm**
utkommer i dagarne till ett pris av 15 öre.
OBS! För detta föredrag har Lindorm åtalats av stadsfiskalen i Kalmar, varvid yrkas ansvar enligt följande punkter: — — **— förhånat den heliga nattvarden, uppmanat till brott, prisat brottslig handling och därigenom sökt förleda till brott. Fällt smädliga yttranden om rådhusrätterna i Malmö, Stockholm och Landskrona.**
På förekommen anledning uppmanas till skyndsam rekvisition. Stor rabatt.
Tillskriv genast
G. Abdon Johansson, adr. Kalmar.

Ung-Socialisten
Socialdemokratisk Ungdomsforbunds Organ
utkommer engang maanedlig.
»Ung-Socialisten« er landets eneste **antimilitaristiske** og **revolutionære** maanedsblad. **Maa** derfor holdes af alle arbejdere, der vil være i kontakt med tidens største kulturbevægelse: **Socialismen.**
»Ung-Socialisten« bestilles paa samtlige postkontorer i Danmark og koster kr. 1,00 pr. aar, 50 øre pr. et halvt aar.
Postadr.: »Ung-Socialisten«, Kristiania.
Ekspedition: Sigwald Lian.
Kontor: Storgaten 20, 4.

Kropotkin: KRIGEN, 10 Øre.
Voltairine de Cleyre: FORBRYDELSE OG STRAF (oversat fra Originaludgave). 25 Øre.
Nacht: DEN REVOLUTIONÆRE BEVÆGELSE I RUSLAND. 25 Øre (indeholder bl. a. Tolstojs Opraab: »Tænk først, handl siden«).
Forhandlere Rabat.
Beløbet kan indsendes i Frimærker.
Henvendelse til
Rolf Hammer,
Falkonerallé 5.

Brochyrer
af
Henning von Melsted.
Fred. Ur en politisk kättares anteckningar. Pris 1 krona.
Rättvisa! Till de maktägande i Sverige. Pris 25 öre.
Fallet: Tänk först — handla sedan! Pris 25 öre.
Hädelse! Pris 25 öre.
Författarens förlag,
Styrmansgatan 1,
Stockholm.

Nya Folkviljan,
Ungsocialistisk veckotidning.
(Rusdrycksannonser intages icke).
Prenumerationspris å posten:
Helt år . . . . . kr. 2,50
Tre kvartal . . » 2,—
Halvt år . . . . » 1,40
Ett kvartal . . » 0,75
Uttkommer en gång i veckan i stort 7-spaltigt format och är alltid illustrerad samt kostar endast 5 öre.
Kommissionärer antagas å alla platser.
Tillskriv expeditionen, Malmö.
Försvarsnihilistisk! Relegionsfientlig! Samhällsomstörtande!

Til Forhandlere og Abonnenter.

Forhandlere af „Frihed" søges overalt i Skandinavien, 30 pCt. Rabat. Bladet sendes ikke pr. Postopkrævning, og vi anmoder vore Forhandlere og Abonnenter om at indsende Beløbene i Frimærker (ogsaa svenske og norske) eller pr. Postanvisning *snarest.*

Ekspedition: EDUARD NIELSEN,
Nørrebrogade 90, 2. o. G.

Nørrebros Centraltrykkeri (Jul. Hansen). Blaagaardsg. 29. Kbhvn.